

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 304/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť V. Z., K., zastúpeného advokátkou Mgr. M. D., K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 49 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 39 a čl. 40 ods. 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 24/2002 a jeho rozsudkom z 5. decembra 2006 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 6/2007 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. Z. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. septembra 2008 telefaxom doručená sťažnosť V. Z. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 49 a čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a podľa čl. 39 a čl. 40 ods. 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práv podľa čl. 6 ods. 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 24/2002 a jeho rozsudkom z 5. decembra 2006 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 6/2007 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2008 (ďalej aj „namietaný rozsudok“). Sťažnosť bola doplnená predloženým originálom doručeným ústavnému súdu 18. septembra 2008.

Sťažovateľ uviedol, že krajský súd ho rozsudkom sp. zn. 2 T 24/2002 z 5. decembra 2006 spolu s obžalovaným v 2. rade uznal za vinného z toho, že *„v Košiciach pod zámenkou, že zabezpečia sprivatizovanie štátneho podniku M. K. (...) najprv v termíne do konca novembra 1996, potom v termíne do konca roka 1996 a po nedodržaní termínov, že privatizačné rozhodnutie uvedeného podniku v prospech M. K. a L. T. zabezpečia v januári 1997, od uvedených vylákali a nechali so ako zálohu na zaplatenie prvých splátok sprivatizovaného podniku M. K. vyplatiť v sídle a. s. I. K. (...) v priebehu mesiaca 2.800.000,- Sk a 1.200.000,- Sk a 1.800.000,- Sk, pričom dohodu nesplnili, peniaze nevrátili a stanoviskami Fondu národného majetku SR zo dňa 13. 1°. 1997 a 2. 9. 1998 bolo preukázané, že z ich podnetu sa žiadosť a privatizáciu podniku M. K. v archíve FNM SR nenachádza, čím M. K. a L. T. spôsobili škodu vo výške 5.800.000,- Sk a teda spoločným konaním na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatili tým, že uviedli niekoho do omylu a spôsobili činom uvedeným v odseku 1/ škodu veľkého rozsahu a tým spáchali trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, 5 Trestného zákona, vo forme spolupáchatelstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zákona a zo to súd uložil obžalovanému V. Z. podľa § 250 ods. 5 Tr. zák. s použitím § 40 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 2 / dvoch rokov podľa § 58 ods. 1 písm. a) Tr. zák. s použitím § 59 ods. 1 Tr. zák. súd výkon trestu podmiennečne odkladá na skúšobnú dobu 3 (troch) rokov.“*

Zároveň krajský súd uložil obžalovaným nahradiť spoločne a nerozdielne poškodeným škodu v sume 5 800 000 Sk.

Obhajca obžalovaných podal proti všetkým výrokom rozsudku krajského súdu na hlavnom pojednávaní uskutočnenom 5. decembra 2006 do zápisnice odvolanie, ktoré v lehote na podanie odvolania doplnil písomným podaním doručeným krajskému súdu telefaxom 14. februára 2007 a predloženým originálom doručeným do podateľne krajského súdu 15. februára 2007.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 To 6/2007 z 23. apríla 2008 odvolanie obžalovaných zamietol.

Sťažovateľ tvrdí, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 2 T 24/2002 z 5. decembra 2006 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 To 6/2007 z 23. apríla 2008, ako aj postupom, ktorý predchádzal vydaniu týchto rozhodnutí, boli porušené jeho označené práva.

Za porušenie svojich práv považuje sťažovateľ to, že postupom najvyššieho súdu a krajského súdu podľa neho *„došlo k porušeniu základnej zásady trestného konania zakotvenej v čl. 2 zákona č. 141/1961 Zb. Trestného poriadku účinného do 31. 12. 2005 v pochybnostiach v prospech obvineného (in dubio pro reo), vzhľadom na skutočnosť, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že neexistuje žiaden príjmový pokladničný doklad a ani iné písomné potvrdenie, ktoré by preukazovalo, že obžalovaní V. Z. a M. Z. prevzali sumu 5.800.000,- Sk od poškodených M. K. a L. T. a z dôvodu, že poškodený M. K. a L. T. v konaní nepreukázali, že ako súkromné fyzické osoby disponovali sumou 5.800.000,- Sk v rozhodnom období, kedy malo dôjsť k odovzdaniu peňažných súm v hotovosti vo výške 2.800.000,- Sk, 1.200.000,- Sk a 1.800.000,- Sk, spolu v sume 5.800.000,- Sk obžalovaným.*

Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SSR z 28.1971. sp. zn. 3 Tz 127/70 použitie zásady in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného) vyplývajúcej z ustanovenia § 2 ods. 2 Tr. poriadku prichádza do úvahy len vtedy, keď pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o nejakej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov. Súd je preto povinný vykonať na hlavnom pojednávaní všetky dôkazy, ktoré boli zhromaždené v prípravnom konaní a ktoré majú vzťah k prejednávanej veci a v rozhodnutí sa s týmito dôkazmi vyrovnat' (§ 220 ods. 3 Tr. por.).

Pochybnosti o pravdivosti výpovedí poškodených L. T. a M. K. a pochybnosť o skutočnosti, že obžalovaní v 1. a 2. rade prevzali od poškodeného M. K. a svedka Ing. J. B. nejakú finančnú čiastku trvali naďalej aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dôkazov v čase vydania napadnutého rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 T 24/02-431 zo dňa 5. 12. 2006.

V konaní vednom na Krajskom súde v Košiciach po tom, čo Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedenej veci uznesením 2 To 48/2004 zo dňa 22. 3. 2005 zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 T 24/02 -220 zo dňa 8. 12. 2003, ktorým Krajský súd v Košiciach oslobodil obžalovaných v 1. a 2. rade spod obžaloby Krajského prokurátora podľa § 226 písm. a) Trestného poriadku účinného do 31. 12. 2005, lebo nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní, nebol v trestnom konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach vykonaný žiaden dôkaz, ktorý by odôvodňoval zmenu právneho názoru Krajského súdu v Košiciach oproti jeho predchádzajúcemu rozhodnutiu zo dňa 8. 12. 2003, a v tom vidí sťažovateľ arbitrárnosť a neodôvodnenosť napadnutého rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 T 24/02-431 zo dňa 5. 12. 2006.

Základné zásady trestného konania sú právne princípy, na základe ktorých je vybudované trestné konanie v Slovenskej republike a majú svoj základ v ústavnej úprave a vychádzajú z nej.

V § 2 ods. 4 základných zásad zákona č. 141/1961 Zb. Trestného poriadku účinného do 31. 12. 2005 je upravená zásada prezumpcie neviny, ktorá vychádza z úpravy ustanovenej v čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 40 ods. 2 Listiny Základných práv a slobôd a v čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa tejto zásady každý, proti komu sa vedie trestné stíhanie, sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Prezumpcia neviny znamená, že nedokázaná vina má rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevina, a teda obvinený nie je povinný svoju nevinu dokazovať. Zo zásady prezumpcie neviny vyplýva pravidlo pri dokazovaní in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného), ak zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, treba rozhodnúť v prospech obvineného, čomu zodpovedajú dôvody oslobodenia spod obžaloby, najmä dôvody uvedené v § 226 písm. a) a písm. c)

zákona č. 141/1961 Zb. Tr. poriadku účinného do 31. 12. 2005. Obvinenému musí byť vina preukázaná, obvinený nie je povinný dokazovať žiadnu skutočnosť, a to ani skutočnosť svedčiacu v jeho prospech, odsudzujúci rozsudok môže byť pritom vydaný len v prípade, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obvineného.“.

Ďalším argumentom sťažovateľa je, že napadnuté rozhodnutie krajského súdu „bolo vydané na základe nezákonne získaného dôkazu zvukovej nahrávky uskutočnenej bez súhlasu obžalovaného V. Z. a obsah tejto zvukovej nahrávky, aj keď nesvedčil priamo v neprospech obžalovaného V. Z., bol vyhodnotený v jeho neprospech.

Orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili v neprospech obžalovaných v 1. a 2. rade zvukový záznam predložený poškodeným L. T., vyhotovený Ing. M. M. z telefonického rozhovoru, ktorý sa mal údajne uskutočniť medzi svedkom Ing. M. M. a obžalovaným V. Z.

Uvedený zvukový záznam, ktorého prepis sa nachádza na č. listu 127 až 129 spisu, je nezákonne získaný dôkaz. V prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom, ak došlo k porušeniu zásady stíhania zo zákonných dôvodov, je to podstatnou chybou v dokazovaní a má to za následok, že taký dôkaz je absolútne neučinný a nemožno naň v konaní a pri rozhodovaní prihliadať. Zvukový záznam telekomunikačnej prevádzky bol vykonaný bez príkazu sudcu pre prípravné konanie, resp. bez toho, aby sudca pre prípravné konanie potvrdil príkaz vydaný prokurátorom v lehote 24 hodín, ak išlo o vec, ktorá neznesie odklad, a príkaz sudcu pre prípravné konanie nebolo možné získať (§ 115 ods. 2) a vyhotovený v rozpore s § 11 Občianskeho zákonníka bez súhlasu obžalovaného V. Z., čo potvrdil svedok Ing. M. M. na hlavnom pojednávaní, kedy na otázku položenú zo strany náhradného obhajcu, či bol uvedený zvukový záznam vyhotovený so súhlasom obžalovaného V. Z. odpovedal, že nie.

Postup orgánov činných v trestnom konaní, ktorí uvedený zvukový záznam po ukončení vyšetrovania zaradili medzi dôkazy, o ktoré opreli obžalobu, bol nezákonný a taktiež svedčí o zaujatosti orgánov činných v trestnom konaní, ktoré viedli vyšetrovania v rozpore s § 2 ods. 1 Trestného poriadku účinného do 31. 12. 2005.

Postupom Krajského súdu v Košiciach, ktorý oprel rozsudok sp. zn. 2 T 24/2002 zo dňa 5. decembra 2006 o nezákonne získaný dôkaz zvukovej nahrávky došlo k porušeniu

zásady stíhania len zo zákonných dôvodov, ktorá nadväzuje na hmotnoprávnu zásadu nullum crimen sine lége (žiadny trestný čin bez zákona), ktorá je upravená v čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 39 Listiny Základných práv a slobôd.“.

Podľa sťažovateľa v danom prípade došlo aj k porušeniu jeho práva na obhajobu ustanoveného v § 2 ods. 13 zákona č. 141/1961 Zb. Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný zákon“), ako aj v čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 40 ods. 3 listiny a tiež v čl. 6 ods. 3 dohovoru.

Sťažovateľ ďalej vytýka krajskému súdu, ako aj najvyššiemu súdu, že neprihliadli na skutočnosti týkajúce sa dosiahnutého vzdelania, postavenia v zamestnaní a vykonávanie funkcií v štatutárnych a kontrolných orgánoch u poškodených, ktoré svedčia v jeho prospech, a pri hodnotení dôkazov sa s týmito skutočnosťami nevysporiadali.

Sťažovateľ analyzujúc skutkovú a právnu kvalifikáciu trestného činu podvodu zastáva názor, že v predmetnom trestnom konaní nebolo preukázané, že v okolnostiach daného prípadu došlo k naplneniu objektívnej stránky, ale ani subjektívnej stránky trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1 a 5 Trestného zákona. V ďalšej časti sťažnosti poukazuje na viaceré nedostatky ako v postupe orgánov činných v trestnom konaní, tak aj všeobecných súdov, keď napr. prvostupňový súd ani odvolací súd neskúmali, do akej výšky mohla vzniknúť škoda poškodeným, ktorú si v trestnom konaní uplatnili, a do akej výšky mohla vzniknúť škoda obchodnej spoločnosti P., s. r. o., ktorá si škodu v trestnom konaní neuplatnila. Odôvodnenie oboch napadnutých rozhodnutí sťažovateľ považuje za nedostatočné, keď podľa neho sa krajský súd ani najvyšší súd nevysporiadali s viacerými podstatnými skutočnosťami, ktoré sťažovateľ konkretizuje.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej takto rozhodol:

1. Najvyšší súd Slovenskej republiky v trestnom konaní vedenom proti V. Z. pod sp. zn. 1 To 6/2007 a uznesením sp. zn. 1 To 6/2007 zo dňa 23. 4. 2008 a Krajský súd v Košiciach v trestnom konaní vedenom proti V. Z. pod sp. zn. 2 T 24/2002 a rozsudkom

Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 T 24/2002 zo dňa 5. 12. 2006, porušili právo sťažovateľa V. Z. podľa čl. 49 a čl. 50 ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 39 a čl. 40 ods. 2, ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 2, ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 To 6/2007 zo dňa 23. 4. 2008 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 T 24/2002 zo dňa 5. 12. 2006 zrušuje a vec Krajskému súd v Košiciach , aby v nej znovu nej konal a rozhodol.

3. Sťažovateľovi V. Z. sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 100.000,- Sk (slovom jednototísíc slovenských korún), ktoré sú mu Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Košiciach povinný spoločne a nerozdielne vyplatiť do 60 dní od doručenia tohto nálezu.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky a Krajský súd v Košiciach sú povinní spoločne a nerozdielne sťažovateľovi V. Z. zaplatiť náhradu trov konania vo výške 5.812,- Sk (slovom päťtisícosemstodvadsať slovenských korún) na účet právneho zástupcu sťažovateľa Mgr. M. D. advokátky do 60 dní od doručenia tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Relevantné znenie príslušných článkov ústavy, listiny a dohovoru upravujúcich základné práva, ktorých porušenie sťažovateľ namieta, je takéto:

Podľa čl. 49 ústavy a čl. 39 listiny len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

Podľa čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 40 ods. 2 listiny každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a čl. 40 ods. 3 prvej vety listiny obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 2 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.

Podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:

a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu;

b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;

c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;

d) vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe;

e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom alebo týmto jazykom nehovorí.

Ústavný súd preskúmal na predbežnom prerokovaní sťažnosť z hľadiska existencie dôvodov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

1. K namietanému porušeniu označených práv postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 24/2002 a jeho rozsudkom z 5. decembra 2006

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ napadol v prvom rade postup krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 24/2002 a jeho rozsudok z 5. decembra 2006.

Vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd, ústavný súd nemá právomoc preskúmať namietaný postup a rozsudok krajského súdu.

O odvolaní proti uvedenému rozsudku krajského (ako súdu prvého stupňa) rozhodol najvyšší súd ako odvolací súd rozsudkom sp. zn. 1 To 6/2007 z 23. apríla 2008, ktorým odvolanie sťažovateľa, ako aj druhého obžalovaného zamietol. Preto bolo potrebné sťažnosť podanú proti rozhodnutiu krajského súdu odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

2. K namietanému porušeniu označených práv postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 To 6/2007 a jeho rozsudkom z 23. apríla 2008

Podstatou námietok sťažovateľa je aj tvrdenie, že v označenej trestnej veci je rozhodnutie založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, že bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku.

Takýto postup najvyššieho súdu považuje sťažovateľ za porušenie svojich základných práv podľa čl. 49 a čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy a podľa čl. 39 a čl. 40 ods. 2 a 3 listiny, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 2 a 3 dohovoru.

Ústavný súd skúmal, či sťažovateľ mal, resp. stále má k dispozícii účinný opravný prostriedok alebo iný právny prostriedok, ktorý mu zákon účinne poskytuje na ochranu jeho uvedených práv, a na použitie ktorého je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov. Ústavný súd vyjadruje názor, že takýmto účinným opravným prostriedkom je v danom prípade dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa § 368 a nasl. zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení zákona č. 650/2005 Z. z. účinného od 1. januára 2006 (ďalej len „Trestný poriadok“). Ústavný súd dospel k uvedenému záveru vychádzajúc z príslušných ustanovení Trestného poriadku upravujúcich tento mimoriadny opravný prostriedok, a to najmä so zreteľom na okruh oprávnených osôb na jeho podanie, dôvody, prípustnosť a iné atribúty regulujúce podanie dovolania a rozhodovania o ňom (§ 368 a nasl. Trestného poriadku). Sťažovateľ sa v sťažnosti nezmienil o tom, či tento mimoriadny opravný prostriedok využil.

Podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená.

Podľa § 369 ods. 2 Trestného poriadku právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu môže dovolaním napadnúť z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 a) generálny prokurátor proti

ktorémukoľvek výroku, b) obvinený vo svoj prospech proti výroku, ktorý sa ho priamo týka.

Podľa § 369 ods. 5 Trestného poriadku v prospech obvineného, s jeho výslovným písomným súhlasom, môže dovolanie podať aj príbuzný obvineného v priamom pokolení, jeho súrodenec, osvojiteľ, osvojenec, manžel alebo druh. Ak je obvinený mladistvý, osoba pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo osoba, ktorej spôsobilosť na právne úkony je obmedzená, môže i proti vôli obvineného za neho v jeho prospech podať dovolanie aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Podľa § 370 ods. 2 Trestného poriadku ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, dovolanie sa podáva najneskôr do troch rokov od doručenia rozhodnutia súdu.

Podľa § 566 ods. 3 Trestného poriadku dovolanie podľa tohto zákona možno podať len proti rozhodnutiam, ktoré nadobudli právoplatnosť po nadobudnutí účinnosti tohto zákona.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu. Ďalším dôvodom, kedy možno podať dovolanie podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, je, že rozhodnutie bolo založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Napokon podľa § 371 ods. 1 písm. g) prvej vety Trestného poriadku možno dovolanie podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Ústavný súd na základe uvedeného uzavrel, že podľa platnej právnej úpravy trestného procesu pred všeobecnými súdmi, podľa postupov a judikatúry všeobecného súdnictva sú ich závažné procesné pochybenia (vrátane tých, ktoré uviedol sťažovateľ vo svojej sťažnosti) dôvodom na podanie dovolania podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku.

V danej veci treba uviesť, že označený mimoriadny opravný prostriedok ešte stále umožňuje sťažovateľovi (za predpokladu, že tak dosiaľ neurobil) účinne namietať všetky

závažné procesné pochybenia, a tým aj porušenie jeho označených práv. Z toho vyplýva, že je to v prvom rade všeobecný súd, ktorý je oprávnený aj povinný poskytnúť ochranu základnému právu sťažovateľa podľa čl. 49 a čl. 50 ods. 2 a 3 ústavy a čl. 39 a čl. 40 ods. 2 a 3 listiny, ako aj právu podľa čl. 6 ods. 2 a 3 dohovoru, porušenie ktorých namieta, a nie ústavný súd v konaní o sťažnosti. Právomoc ústavného súdu je pri ochrane tohto základného práva každého účastníka konania pred všeobecným súdom subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (obdobne napr. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 64/02). Uplatnenie právomoci ústavného súdu pri ochrane označených práv sťažovateľa zároveň predpokladá, že všeobecné súdy neposkytnú ochranu týmto právam v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci ako opravných súdov.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci (návrhu na zrušenie napadnutých rozhodnutí a priznanie finančného zadost'učinenia) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2008